

Транспорт у січні-червні 2017 року

У червні 2017р. (р/р) продовжилось уповільнення темпів зростання як обсягів **вантажообороту** до 5,2% (проти 6,1% у травні 2017р. (р/р)), так і **пасажирообороту** до 6,9% (9,3% відповідно). Уповільнення зростання вантажообороту відбулось по всім видам транспорту, окрім морського (зростання на 35,5% у червні 2017р. (р/р) проти 23,8% у травні 2017р. (р/р), в той час як в пасажирообороті по всім без виключення.

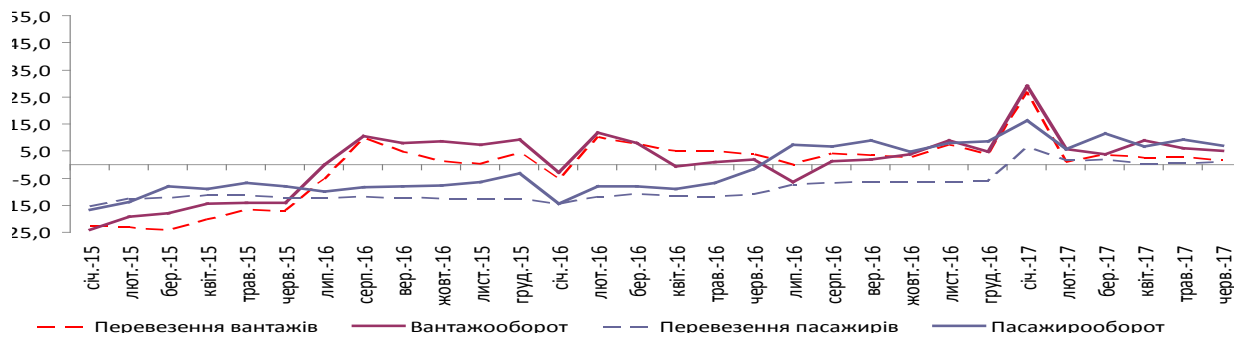
У січні-червні 2017р. (п/п) зростання обсягів **вантажообороту** уповільнилося до 9,1% (проти 10% у січні-травні 2017р. та 3% у січні-червні 2016 р.), **пасажирообороту** – до 9,4% (10% та «мінус» 7,3% відповідно).

Як наслідок, у січні-червні 2017р. (п/п) зростання обсягу випуску ВЕД «Транспорт» (за розрахунками Мінекономрозвитку) становило 4,8% [± 1 в.п.] (проти 5,1% у січні-травні 2017 р. та 1,6% у січні-червні 2016р.).

За підсумками 9 міс. 2017р. у транспортній галузі очікується на незначне уповільнення темпів зростання як вантажообороту, так і пасажирообороту. Основними позитивними факторами впливу у **вантажному транспорті** будуть високі потреби країн ЄС у імпортованому природному газі, сприятлива цінова кон'юнктура на зовнішніх ринках, розширення внутрішнього попиту з боку підприємств в умовах високих очікувань підприємств щодо продовження поживлення ділової активності та диверсифікація джерел постачання сировини через припинення вантажного транспортного сполучення на сході країни. У **пасажирському транспорті** - зростання споживчого попиту з боку домогосподарств.

«у січні-червні 2017р. обсяг випуску ВЕД «Транспорт» зріс на 4,8% [± 1 в.п.]»

Рис. 1. Вантажооборот/перевезення вантажів та пасажирооборот/перевезення пасажирів, % р/р

«уповільнення зростання обсягів вантажообороту відбулося за рахунок майже всіх видів транспорту, окрім морського»

Джерело. ДСС

Табл. 1. Основні показники транспорту, % п/п

	січень-червень 2016	січень-травень 2017	січень-червень 2017
ВЕД "Транспорт, складське господарство, поштова та кур'єрська діяльність"	1,6	5,1	4,8
Вантажооборот	3,0	10,0	9,1
Перевезення вантажів	4,2	6,7	5,7
Пасажирооборот	-7,3	10,0	9,4
Перевезення пасажирів	-11,0	0,7	0,8

Джерело. ДСС. Розрахунки МЕРТ.

У червні (р/р) основним фактором уповільнення темпів зростання обсягів вантажообороту був більш пізній початок збиральної кампанії у с/г виробництві та отримання менших обсягів врожаю озимих культур, а також зменшення дальності відправлення вантажів по окремим видам транспорту. У пасажирообороті - зростання витратності транспортних послуг, що негативно впливає на пропозицію послуг в умовах значного зносу рухомого складу, зокрема автомобільного та окремих видів міського електротранспорту.

Основними чинниками формування динаміки транспортної сфери були:

у вантажному транспорті:

- **трубопровідному** (у червні 2017р. (р/р) вантажооборот зріс на 11,3%) - розширення попиту з боку країн ЄС на природний газ, у т. ч. з метою поповнення запасів внаслідок очікувань щодо подальшого його подорожчання;

Довідково: За даними ПАТ «Укртрансгаз» у червні 2017р. (р/р) Україна збільшила транзит природного газу до країн Європи на 19% до 7,5 млрд.м³.

- **автомобільному** (на 7,7%) – попит з боку окремих підприємств переробної промисловості та роздрібною торгівлі в умовах розширення їх ділової активності на тлі високих витрат на паливно-мастильні матеріали;

«у червні 2017р. (р/р) найбільший позитивний внесок у вантажообороті мав трубопровідний транспорт (забезпечив близько 70% зростання вантажообороту)»

Довідково. У червні 2017р. (р/р) у промисловості обсяг виробництва інвестиційних товарів зріс на 17,9%, споживчих товарів тривалого використання – на 12,5%, короткострокового - на 7,3% та ІСЦ на паливо і мастила - на 11,5% відповідно.

• **залізничному** (на 1,2%) – попит з боку сільського господарства та будівництва (індекс будівельної продукції у червні 2017р. р/р зріс на 31,9%) на тлі припинення транспортного сполучення на сході країни та дефіциту рухомого складу.

Довідково. Припинення переміщення вантажів через лінію зіткнення у Донецькій та Луганській обл. вплинуло на зменшення відправлення вантажів залізницею, в першу чергу, чорних металів (на 11,1% у червні 2017р. (р/р)), вугілля (на 5,4%). Проте, дані негативні результати були компенсовані відправленням зернових врожаю 2016р. (зростання у 1,39р.), буд. матеріалів (на 5,3%) та інших вантажів (на 7,9%). У червні 2017р. (р/р) відправлення вантажів на Донецькій залізниці скоротилося на 13,1%.

• **водному** – (на 22,4%) – попит з боку аграрного сектору з метою експорту зернових та рослинних олій врожаю 2016р., а також розширення пропозиції послуг річкового транспорту в умовах інтенсивного розвитку аграрної інфраструктури з перевезення та зберігання рослинницької продукції на р. Дніпро (у червні 2017р. (р/р) перевезення вантажів річковим транспортом зросло на 12%);

Довідково. За даними Адміністрації морських портів у січні-червні 2017р. (п/п) обсяг переробки вантажів збільшився на 5%, у т.ч. експортних вантажів - на 5,4%, імпорتنих – на 17,6% відповідно.

Табл. 2. Вантажний транспорт, %

	Вантажооборот				Перевезення вантажів			
	червень 16	структура, %	червень 17	внесок, в.п.	червень 16	структура, %	червень 17	внесок, в.п.
ВСЬОГО	1,7	100,0	5,2	-	2,1	100,0	1,5	-
Залізничний	-5,7	56,6	1,2	0,7	-5,6	54,8	-0,6	-0,3
Автомобільний	11,9	12,2	7,7	0,9	14,5	29,3	-0,5	-0,1
Річковий	-37,2	0,4	-4,5	-0,02	6,2	0,6	12,0	0,1
Морський	-37,2	0,8	35,5	0,3	-1,6	0,6	-17,2	-0,1
Авіаційний	73,5	0,1	-26,8	-0,02	43,6	0,01	-5,9	-0,0008
Трубопровідний	17,7	29,9	11,3	3,4	11,7	14,8	13,3	2,0

Джерело. ДСС, розрахунки Мінекономрозвитку

у пасажирському транспорті:

• **розширення пропозиції рейсів для задоволення зростаючого попиту** з боку населення в умовах збільшення реальної заробітної плати, що позитивно вплинуло на такі види транспорту як **авіаційний** (пасажирооборот зріс на 30,1%, перевезення пасажирів – на 33,8%, у т. ч. у міжнародному сполученні на 34,7%) та **залізничний** (пасажирооборот зріс на 5,3%);

• **висока собівартість транспортних послуг**, що негативно впливає на пропозицію послуг в умовах значного зносу рухомого складу майже всіх видів транспорту (у ВЕД «Транспорт, складське господарство, поштова та кур'єрська діяльність» у 2015р. ступінь зносу основних засобів становила 51,7%);

• **зростання вартості проїзду автомобільним пасажирським транспортом** (у червні 2017р. (р/р) ІСЦ транспортних послуг збільшився на 17,5%, у т. ч. автодорожнього пасажирського транспорту - на 19,9%);

Табл. 3. Пасажирський транспорт, %

	Пасажирооборот				Перевезення пасажирів			
	червень 16	структура, %	червень 17	внесок, в.п.	червень 16	структура, %	червень 17	внесок, в.п.
ВСЬОГО	0,8	100,1	6,9	-	-6,2	100,0	1,0	-
Залізничний	-14,2	34,9	5,3	1,8	-55,2	4,2	0,1	0,0
Автомобільний	10,4	33,8	-0,9	-0,3	2,4	43,3	-0,5	-0,2
Водний	57,3	0,05	-0,7	0,0	-22,6	0,02	54,0	0,010
Авіаційний	31,5	16,8	30,1	5,1	29,9	0,2	33,8	0,1
Міський	-4,14	14,4	2,0	0,3	-4,5	52,3	2,1	1,1

*- починаючи з січня 2017р. ПАТ «Укрзалізниця» змінило методологію обліку перевезень пасажирів залізничним транспортом у приміському сполученні, які користуються пільгами на безкоштовний проїзд

Джерело. ДСС, розрахунки Мінекономрозвитку

Очікування. За 9 міс. 2017р. у транспортній галузі очікується на незначне уповільнення темпів зростання як вантажообороту, так і пасажирообороту, в умовах отримання меншого обсягу врожаю зернових у с/г виробництві та високої собівартості транспортних послуг пасажирських перевезень на тлі значного зносу рухомого складу. У **вантажному транспорті** очікується на посилення позитивного впливу внутрішнього попиту з боку підприємств реального сектору економіки в умовах розширення їх ділової активності та подальшого пошуку альтернатив поставок сировини. У **пасажирському** - зростання споживчого попиту з боку домогосподарств.

Ризики. Ескалація військового конфлікту, падіння попиту з боку виробничого сектору через погіршення зовнішньої кон'юнктури та отримання низького врожаю у сільському господарстві.

«у червні 2017р. (р/р) найбільший позитивний внесок у пасажирообороті мав авіаційний та залізничний транспорт (забезпечили майже 100% зростання пасажирообороту)»